

حسن‌الزینبی

ویژگی‌های جهان‌بینی و ایدئولوژی اسلامی

نویسنده: سید قطب

ترجمه: آیت‌اله سید محمد خامنه‌ای

موسسه انتشارات بعثت

تهران - بهار ۱۳۹۴

سخن ناشر:

موسسه انتشارات بعثت (غیرانتفاعی) در سال ۱۳۴۷ در شرایطی که جامعه نیازمند تلاش‌های روشنگرایانه‌ی علمی و احیای الگوهای دینی بود، به‌همت نویسنده و سخنور نامی **شادروان فخرالدین حجازی** و جمعی از دوستانش شکل گرفت.

از آن پس تلاش کرده است با نشر آثار مفید و مورد نیاز جامعه به‌ویژه دانشگاهی، سهمی هرچند اندک در آگاهی‌بخشی، توسعه‌ی فکر و معرفت انسانی ایفا نماید. در این جا از نویسندگان و پژوهشگران برای همکاری دعوت می‌شود تا با ارائه‌ی آثار ارزشمند خود، ضمن پاسخ‌گویی به‌نیاز فرهنگی جامعه موجب رشد فعالیت‌های موسسه و حیات پویای آن باشند.

کتاب حاضر به‌قلم **آیت اله سیدمحمد خامنه‌ای** به زبان فارسی برگردانده شده است. امید است خوانندگان محترم با پیشنهادهای و انتقادهای سازنده، این موسسه را در بهبود آثارش یاری فرمایند.

مدیرعامل

مهندس میقانی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۲۰	استراتژی عقیده	۲	ایده‌نولوژی
۲۱	حزب‌الله	۵	جهان‌بینی
۲۲	امت اسلامی	۵	خودشناسی
۲۳	دولت اسلامی	۶	طبیعت
۲۶	فروع دین	۷	و خدا
۲۷	نماز	۷	جغرافیایی نو
۲۷	روزه	۹	نگرشی دیگر
۲۷	خمس و زکات	۱۰	وحی و فلسفه
۲۷	جهاد حج	۱۱	جهان‌بینی اسلامی
۲۸	حقوق اساسی اسلام	۱۱	اصول دین اسلام
۲۸	حقوق قوانین اسلامی	۱۲	توحید یا مونیسیم
۲۹	ایده‌نولوگک..	۱۲	معاد
۳۰	ولایت و امامت	۱۲	نبوت
۳۳	فقه اسلامی	۱۴	تقلید
۳۳	مسأله طلاب	۱۵	ایده‌نولوژی اسلامی
۳۴	زعمای قوم	۱۸	دین یا ایده‌نولوژی

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۳۲۷	واقعگرا است	۳۵	بیت المال
۳۶۳	یکتاگرا است	۳۸	منابع ایده‌ولوژی اسلامی
۳۹۷	اخلاقون	۴۰	اصول ایده‌ولوژی اسلامی
۳۹۹	ارسطو	۴۴	ترجمه و بلای ترجمه
۴۰۳	افلاطون	۲۵	سید قطب
۴۰۷	اقبال لاهوری	۵۲	پیشگفتار مؤلف
۴۱۱	اوگست کنت	۸۲	تاریخ تیزه‌روزی بشر
۴۱۵	فیخته	۱۱۴	ویژگیهای جهان‌بینی اسلامی
۴۱۷	قضا و قدر	۱۲۲	ربانی است
۴۱۹	مثل افلاطونی	۱۴۸	دوران برتری مذهب
۴۲۳	مسیحیت	۱۴۹	دوران برتری عقل
۴۲۶	خدای مسیحیان	۱۵۱	دئیسم
۴۲۶	عیسای قدیه	۱۵۲	دوران برتری حس
۴۲۷	عشای ربانی	۱۵۶	مارکسیسم
۴۲۷	گناه بخشی	۱۷۰	ثابت است
۴۲۸	ترویج شراب	۲۰۰	همه گیر است
۴۳۱	ملت	۲۳۴	عبادات و معاملات
۴۳۵	نیجه	۲۴۱	هماهنگ است
۴۳۹	حکک	۲۵۳	جبر و اختیار
۴۴۳	بیبود	۲۵۹	خیر و شر
		۲۵۹	تملگرا است

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

سلسله عناصر فکری يك انسان یا يك جامعه را که چون مرارید به رشته و نظم طبیعی خود درآمده و بر سینه‌ی او نشسته باشد و چون گوهری شبتاب، فروغ آن راه‌کشای تاریکی اوشود و چون جام جهان‌نما، آینده‌ی او را نمایان سازد ... ایده‌تولوژی گویند؛ ایده‌تولوژی آن انسان ... یا آن جامعه .

اما ایده‌تولوژی نگاره‌یی بردیوار نیست و نقشی بر ایوان و نه ترانه‌یی دل‌نشین برای اوقات فراغت و نه بازیچه‌یی برای جوانان و سرگرمی برای بیکاران و فارغ‌دلان ... ایده‌تولوژی سوز است و درد و حیانه‌مایی تشنه‌لبان بادیه‌ی بی‌هدفی و سرگردانی ... ایده‌تولوژی ، جان باز یافته‌ی انسان روح‌مرده‌ی شته زده است و مروارید صدف

بازمانده‌ی تهیدستی که حسرت تکاپوی امواج در دل داشته باشد ... یا نسیم جانبخش سوختگان کویر بی حاصلی یا خانه‌ی آرام درماندگان بازی-گرد باد گورساز یا که ساحلی برای قایق شکسته پهلوی آب برده و شناوران بازو شکسته‌ی خسته

ایده‌ثولوژی، منطق فکری است و آن دیدگاه که از فراز آن به جهان نگرند، نگاهی برای رفتار و عمل ... عملی از روی اندیشه و خرد، اما نه آن عمل که غریزه راهبر آن باشد.

این سخن به آن مناسبت که هر کس که ایده‌ثولوژی ندارد، رفتار و عملش سراسر از غریزه برمیخیزد و هر چه همه کار و رفتارش از روی غریزه باشد، حیوان است. یعنی که «ایده‌ثولوژی» ویژه‌ی انسان است و تنها فرق او با دیگر موجودات، زیرا که حیوان و نبات و جماد فکر و منطق ندارند و این فضیلت را خداوند به انسان عنایت فرموده است.

اما ایده‌ثولوژی، نه سخنی است یا فقط اندیشه‌بی، که جنبشی است برای انسان ماندن و عملی است برای انسان زندگی کردن ... و این نشان ایده‌ثولوژی راستین است، نه هر ایده‌ثولوژی و نه هر مدعی از آنها که بیشمارند و هر يك مدعی رهبری بشریت.

و آن جنبشی که خوشبختی به دنبال دارد و آن ایده‌ثولوژی که انگیزه‌ی چنین جنبش است کجاست؟ این ایده‌ثولوژی همان است که بر پایه‌ی جهان بینی صحیح پایه‌گذاری شده باشد و ناظر به تمام مصالح و ممالک نزدیک و دور بشر! و پناهگاهی برای انسان درمانده ... و این

چنین پناهگاهی آرامبخش ایده‌آل‌تری اسلامی است، همان‌که جهان-
افروزان بشریت و فرستادگان ابدیت از فراسوی بی‌نهایت جهان، ارمغانی
با خود آوردند و برای گزاردن آن، جان خود را در این راه گذاردند ...
نه تنها سخنی و حرکت زبان یا فریبی و سراب .

اما نه فقط جهان‌بینی صحیح‌بایگاہ ایده‌آل‌تری اسلامی است ،
بلکه هر عنصر فکری و هر پایی ایده‌آل‌تری که در ذهن و اندیشه‌ی بشر
مستقر و جایگزین شود ، معلول شناختی از جهان است که از دریچه‌ی
دیده و دیگر حواس او به دست آمده باشد . در حقیقت ایده‌آل‌تری ،
زاینده و محصول بینش و دریافت بشر از محسوسات و معقولات جهان است .
ایده‌آل‌تری فرزندی بی‌واسطه‌ی « جهان‌بینی » است ... پس اول به سراغ
مادر می‌رویم